

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

TANÁCS

A Tanács állásfoglalása az oktatás és képzés terén az európai oktatási térség létrehozása érdekében és azon túlmutatóan folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszerének irányítási struktúrájáról (2021–2030)

(2021/C 497/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA

HANGSÚLYOZZA, HOGY:

1. az oktatás és képzés terén az európai oktatási térség létrehozása érdekében és azon túlmutatóan folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszere (2021–2030) ⁽¹⁾ (a továbbiakban: a stratégiai keretrendszer) a tagállamok, az Európai Bizottság, valamint adott esetben a harmadik országok és az érdekelt felek közötti együttműködés fő uniós szintű eszköze, amelynek legfontosabb célja támogatni a tagállamok oktatási és képzési rendszereinek továbbfejlesztését, valamint előmozdítani e rendszerek európai dimenzióját;
2. a stratégiai keretrendszer átfogó politikai célja az európai oktatási térség megvalósítása és továbbfejlesztése 2030-ig;

EMLÉKEZTET ARRA, HOGY:

3. a stratégiai keretrendszerről szóló tanácsi állásfoglalásban a Tanács felkérte a Bizottságot, hogy a Szerződésekkel összhangban és a szubszidiaritás elvének teljes körű tiszteletben tartása mellett „működjön együtt a tagállamokkal 2021 végéig annak érdekében, hogy megállapodás szülessen a munka koordinálására és a keretrendszer fejlesztésének irányítására szolgáló megfelelő irányítási struktúráról, összhangban az európai oktatási térség megvalósításának és továbbfejlesztésének átfogó célkitűzésével, reflektálva azokra a kérdésekre is, amelyek esetében magasabb szintű politikai egyeztetésre van szükség, anélkül, hogy ez további terheket róna a tagállamokra, biztosítva ugyanakkor a folyamat iránti elkötelezettségüket”;
4. a stratégiai keretrendszernek a 2025-ig tartó első ciklus során „meg kell őriznie az Oktatás és képzés 2020 valamennyi kipróbált és tesztelt, az egymástól való tanulással kapcsolatos mechanizmusát, így például a munkacsoportokat, a főigazgatói formációkat és a társaktól való tanulás eszközeit, valamint fenn kell tartania az egyéb releváns irányító testületek bevonását” ⁽²⁾, mégpedig anélkül, hogy felesleges struktúrák vagy a tagállamokra nehezedő újabb terhek jönnének létre;
5. a stratégiai keretrendszer irányítási struktúrájának középpontjában az EU átfogó prioritásaival ⁽³⁾ való nagyobb összhang biztosítására törekvés áll, amelynek eszközei a következők: támogatás nyújtása az uniós szintű politikai irányításhoz, továbbá a politikai szint (a Tanács és illetékes előkészítő szervei, nevezetesen az Oktatási Bizottság), a magas rangú tisztviselők nem hivatalos ülései (az oktatással és képzéssel foglalkozó magas szintű munkacsoport

⁽¹⁾ A Tanács állásfoglalása az oktatás és képzés terén az európai oktatási térség létrehozása érdekében és azon túlmutatóan folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszeréről (2021–2030) (HL C 66., 2021.2.26., 1. o.) (a továbbiakban: „a stratégiai keretrendszerről szóló tanácsi állásfoglalás”).

⁽²⁾ A stratégiai keretrendszerről szóló tanácsi állásfoglalás.

⁽³⁾ Az EU átfogó prioritásait a 2019–2024-es időszakra szóló új uniós stratégiai menetrend határozza meg.

ülései és a főigazgatói ülések), valamint a szakértői szintű (a stratégiai keretrendszer munkacsoportjai és más szakértői csoportok, többek között az oktatási mutatókkal és referenciaértékekkel foglalkozó állandó csoport általi) végrehajtás közötti hatékony információáramlás elősegítése;

ARRA TÖREKSZIK, HOGY:

6. iránymutatással és vezérelvekkel szolgáljon a stratégiai keretrendszer irányítási struktúrájához, különleges hangsúlyt helyezve a részt vevő szereplőkre és azok szerepére, azon szervezeti keretre, amelyben a stratégiai keretrendszer tevékenységei végbemennek, valamint az irányítással összefüggő végrehajtási kérdésekre. Erre a tanácsi állásfoglalásra a stratégiai keretrendszerrel szembeni tanácsi állásfoglalást kiegészítő eszközként kell tekinteni;

ÚGY VÉLI, HOGY A SZERZŐDÉSEKSEL ÖSSZHANGBAN ÉS A SZUBSZIDIARITÁS ELVÉNEK TELJES KÖRŰ TISZTELETBEN TARTÁSA MELLETT:

7. a stratégiai keretrendszer irányítási struktúrájának vezérelvei a következők:
 - szerepvállalás és részvétel: a tagállamok és a Tanács szerepvállalásának és részvételének fokozása az utóbbi döntéshozatali és szakpolitika-formálási szerepének fényében,
 - felelősség: támogatás nyújtása az uniós szinten történő magas szintű politikai irányításhoz, valamint tanácsadás a magasabb politikai szinten megvitatandó kérdésekhez, nevezetesen az oktatással és képzéssel foglalkozó magas szintű munkacsoporton (a továbbiakban: a magas szintű munkacsoport) keresztül és annak támogatásával, nem érintve ugyanakkor az Oktatási Bizottság, azaz az illetékes tanácsi előkészítő szerv szerepét és felelősségi körét. A stratégiai keretrendszer irányítási struktúráján belül a vezető szerep a Tanácsé,
 - átláthatóság, folyamatosság és hatékonyság: a szerteágazó tevékenységek átfogó és integrált megszervezésének és az ezekkel kapcsolatos helyzet felmérésének biztosítása (a főigazgatói üléseken, a stratégiai keretrendszer munkacsoportjaiban, a szakértői csoportokban és a társaktól való tanulás egyéb eszközei által stb.), hidat képezve a szakértői szint és a politikai szint között,
 - együttműködés és közös munka: a nemzeti reformok támogatása és az európai oktatási térségnek a más uniós szintű kezdeményezésekkel és eszközökkel összhangban történő megvalósítása érdekében hozzájárulás azon együttműködés és szinergiák fokozásához, amelyek többek között, de nem kizárólag az alábbi szakpolitikai területekkel valósulnak meg: az európai felsőoktatási térség, az európai szemeszter, a szociális jogok európai pillére, az Európai Kutatási Térség, a kohéziós politikai alapok, az Európai Unió Helyreállítási Eszköz, valamint egyéb uniós támogatási programok és mechanizmusok, továbbá a például a foglalkoztatás, a szociálpolitika, a kutatás és innováció, az egyenlőség, az ifjúság, a sport, a kultúra, a pénzügy és a külkapcsolatok területét érintő egyéb kezdeményezések;
8. a magas szintű munkacsoport – amelynek központi szerepet kell kapnia a szakértői szint és a politikai szint összekapcsolásában a stratégiai keretrendszer irányítási struktúráján belül – a tagállamok és a Bizottság magas rangú tisztviselőinek nem hivatalos csoportja, amely az ülésein előremutató módon azonosítja, tárgyalja és irányítja az oktatás és képzés terén megvalósuló európai együttműködést érintő stratégiai és transzverzális kérdéseket. A Tanácsot az illetékes előkészítő szervén, nevezetesen az Oktatási Bizottságon keresztül rendszeresen tájékoztatni kell a magas szintű munkacsoport megbeszéléseinek eredményeiről;
9. az iskolákkal, a szakképzéssel, valamint a felsőoktatással foglalkozó főigazgatói formációk a tagállamok és a Bizottság magas rangú tisztviselőinek nem hivatalos csoportjai, amelyek üléseiken az oktatás és képzés hozzájuk tartozó ágazataival kapcsolatos kérdéseket, valamint adott esetben horizontális témákat vitatnak meg. Az elnökség ezekre az ülésekre adott esetben meghívhatja harmadik országok és az érdekelt felek képviselőit;
10. a Bizottság szakértői csoportjai⁽⁴⁾, például a stratégiai keretrendszer munkacsoportjai, az oktatási mutatókkal és referenciaértékekkel foglalkozó állandó csoport, a Szakképzési Tanácsadó Bizottság vagy az oktatásba és képzésbe történő minőségi beruházással foglalkozó szakértői csoport a stratégiai keretrendszer rendelkezésére állnak, és szakértői szinten, egyebek mellett kölcsönös tanulással, szakértői véleménycserékkel és a bevált gyakorlatok azonosításával segítik a tagállamokat és a Bizottságot a szakpolitikák fejlesztésének előmozdítása terén végzett munkájukban. E csoportok a tagállamok, valamint adott esetben harmadik országok, nemzetközi szervezetek és érdekelt felek szakértőiből, illetve független szakértőkből állnak;

⁽⁴⁾ A Bizottság szakértői csoportjainak nyilvántartása.

11. a társaktól való tanulási tevékenységek lehetővé teszik a hasonló szakpolitikai kihívásokkal szembesülő tagállamok számára, hogy klaszterekben dolgozzanak és megosszák egymással a bevált gyakorlati módszereket, az országspecifikus kihívásokra összpontosítsanak vagy – adott esetben a hasonló helyzetben lévő országoktól, az érdekelt felek szervezeteitől és független szakértőktől kapott segítséggel – előmozdítsanak egy konkrét nemzeti reformprogramot;
12. a különböző szakpolitikai területek közötti szinergiák szempontjából fontos szerepük van az oktatással és képzéssel foglalkozó szervek, valamint az egyéb szakpolitikai területekkel – egyebek mellett például a foglalkoztatással, a szociálpolitikával, a kutatással és innovációval, az egyenlőséggel, az ifjúságpolitikával, a sporttal, a kultúrával, a pénzügygel és a külkapcsolatokkal – foglalkozó, hasonló szinten működő egyéb releváns szervek közös üléseinek, továbbá az uniós és nemzeti pénzügyi eszközök felhasználásának;

EGYETÉRT AZZAL, HOGY:

13. az elnökségnek – az elnökségi trión belüli partnereivel és a Bizottsággal együttműködve – vezető szerepet kell vállalnia a magas szintű szakértői csoport stratégiai keretrendszerrel kapcsolatos munkájának koordinálásában;
14. a magas szintű munkacsoport elnöki feladatait az elnökség látja el. Az információk gördülékeny áramlásának biztosítása érdekében, valamint tekintettel a politikai szinttel kapcsolatos tervezett szerepére, a munkacsoportnak célszerű lenne legalább évente kétszer, minden soros elnökség időtartama alatt egyszer üléseznie. Adott esetben az elnökség meghívhatja harmadik országok és/vagy érdekelt felek képviselőit, hogy megfigyelőként részt vegyenek a magas szintű munkacsoport ülésein a közös érdeklődésre számot tartó napirendi pontok tárgyalásán;
15. a stratégiai keretrendszeren belüli irányításnak és a munka folyamatosságának az elősegítése érdekében rendszeres egyeztetéseket kell szervezni a korábbi két elnökség, a soros elnökség, a két soron következő elnökség és a Bizottság között, és ezen egyeztetések fórumának egy nem hivatalos koordinációs és támogató csoportnak, a magas szintű munkacsoport koordinációs testületének kell lennie;
16. a magas szintű munkacsoport koordinációs testülete a magas szintű munkacsoport alá van rendelve, és annak tartozik beszámolóval;
17. a magas szintű munkacsoport koordinációs testületének feladata segíteni a magas szintű munkacsoport munkáját azáltal, hogy:
 - hozzájárul a magas szintű munkacsoport napirendjének összeállításához, megfelelően tekintetbe véve az elnökség prioritásait, a stratégiai keretrendszer stratégiai prioritásait, valamint az esetleges aktuális tendenciákat és kihívásokat – beleértve az előre nem látható eseményeket és helyzeteket is –, továbbá a magas szintű munkacsoport ülésein megvitatandó témákat javasol, beleértve bármilyen olyan témát, amely hozzájárulhat a Tanácson belüli irányadó viták előkészítéséhez,
 - a kellő időben történő információmegosztás érdekében tájékoztatja a magas szintű munkacsoportot és szükség esetén az Oktatási Bizottságot arról, hogy milyen eredmények születtek a stratégiai keretrendszeren belül az európai oktatási térség megvalósítása terén, és ennek keretében rendszeresen beszámol a főigazgatói ülések eredményeiről, a stratégiai keretrendszer munkacsoportjainak és a szakértői csoportoknak a munkájáról, továbbá a társaktól való tanulás tevékenységei és az egymástól való tanulás egyéb eszközei révén elért eredményekről,
 - széles körű iránymutatással segíti a magas szintű munkacsoportot az esetleges jövőbeli szakpolitikákat, valamint az oktatási és képzési politikák, illetve az egyéb szakpolitikai területek közötti, nemzetközi, uniós, nemzeti és regionális szintű interakciók, illetve, többek között olyan külső szakértőknek, kutatóknak, nemzetközi szervezeteknek és az érdekelt felek egyéb olyan szervezeteinek azonosításával, akik, illetve amelyek további szakértelemmel segíthetik a magas szintű munkacsoport megbeszéléseit,
 - támogatást nyújt a magas szintű munkacsoportnak az oktatási és képzési politikák, illetve az egyéb szakpolitikai területek – például a foglalkoztatás, a szociálpolitika, a kutatás és innováció, az egyenlőség, az ifjúságpolitika, a sport, a kultúra, a pénzügy és a külkapcsolatok – közötti olyan szinergiák fokozásához, amelyek képesek hozzáadott értéket teremteni,
 - támogatást nyújt a magas szintű munkacsoportnak annak mérlegelésekor, hogy esetlegesen felül kell-e vizsgálni a stratégiai keretrendszer munkacsoportjai számára a Bizottság és a tagállamok által közösen adott megbízásokat, tiszteletben tartva, hogy e megbízások meghatározása és felülvizsgálata a Bizottság előjoga,
 - segíti a 2025-ig létrehozott irányítási struktúra értékelésével kapcsolatos munkát annak érdekében, hogy a magas szintű munkacsoport hozzájárulhasson az Oktatási Bizottságban zajló azon megbeszélésekhez, amelyek tárgya az irányítási struktúra bármilyen, a 2025 utáni időszakot célzó esetleges felülvizsgálata,
 - összehangolja a 18 hónapra szóló, a magas szintű munkacsoport által jóváhagyandó szakpolitikai menetrend elkészítését;

18. a magas szintű munkacsoport koordinációs testülete rendszeresen, egy soros elnökség időtartama alatt legalább kétszer ülésezik. A magas szintű munkacsoport koordinációs testületének munkáját az elnökség és a Bizottság közösen, egyenrangúan koordinálja, a társfinanszírozást illetően is. A magas szintű munkacsoport koordinációs testületének ülésein az elnökség elnököl;
 19. amennyiben és amikor erre szükség van, a magas szintű munkacsoport koordinációs testülete a részt vevő tagállamok közül előadót nevezhet ki korlátozott időtartamra, akinek feladata, hogy a kellő időben történő információmegosztás érdekében tájékoztassa a magas szintű munkacsoportot és szükség esetén az Oktatási Bizottságot a stratégiai keretrendszer munkacsoportjai, valamint más szakértői csoportok és releváns szervek által tett előrelépésekről;
 20. a magas szintű munkacsoport koordinációs testületének zökkenőmentes működése érdekében az operatív feladatait és munkamódszereit – többek között az előadó esetleges kinevezésének feltételeit, az előadó feladatait és hivatali idejének hosszát – célszerű rögzíteni a magas szintű munkacsoport koordinációs testülete által készített és a magas szintű munkacsoport által jóváhagyott feladatmeghatározásban;
 21. ez az állásfoglalás az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba, és azt adott esetben, a stratégiai keretrendszernek a Tanács által 2025-ben elvégzendő felülvizsgálatának eredményeképpen – a stratégiai keretrendszerrel szülő tanácsi állásfoglalásban előírt kapcsolódó bizottsági jelentéseket figyelembe véve – felül kell vizsgálni, és az esetleges új fejlemények és igények fényében ki kell igazítani.
-